

CSIKI HIRLAP

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre 8 K, fél évre 4 K, negyed évre 2 K. A hirdetésekkel öleső díj szerint számíljuk. — Egyes szám ára 20 fillér.

—: **Megjelenik minden szombaton** :—

Főszerkesztő: **PÁL GÁBOR** ny. főgimn. igazgató.

Felelős szerkesztő: **Dr. GÁL JÓZSEF** Főmunkatárs:
KÁDÁR FERENC
ügyvéd. főgimn. tanár.

A lapba szánt közlemények

és cserépeldények a főmunkatárs címére. (Csikszereda, Apafly-u. 11.) az előfizetési díjak pedig Dr. Gál József ügyvéd címére küldendők

Kéziratokat nem adunk vissza. — Nyitlitter sora 20 fillér.

A tanítók helyzetének javulása.

A tanítói karnak régi kívánsága, hogy sorozzák őket is az állami tisztviselők fizetési osztályába. Hosszu ideig méltánytalanul mellőzött kívánságuk most jutott törvényjavaslatba foglalás stádiumába, a melynek szelleme ezuttal hézagainak dacára is határozott haladást jelent.

Legfőbb ideje, hogy a nyomorgó tanítókon esett méltánytalanságok megszűnjenek: a tanító aki ki volt szolgáltatva a községek nemtörődöm-ségének sokhelyütt, sőt mondhatnók a falvakban mindenütt, az egyedüli kulturexponens, mert a hivatali tisztviselők és a nép között ritkán van konnexus, már csak azért is, mert a nép ösztönénél fogva bizalmatlan minden bürokrata iránt, aki az ő szemében az egész pantallós társadalmat képviseli. A falu papja bizonyos tekintélyű piederstálon áll, ami eleve kizárja a közvetlen érintkezést, s így ennek lehetősége egyedül a tanítóra marad, akit foglalkozása amugy is legjobban köt a néphez. Mármost a legszegyen-letesebb dolog, hogy azt az embert, akit ily módon a legközvetlenebb kulturexponensként ismer meg a nép, a maga leplezhetetlen nyoma-rem meg a kultura: nyomorgó, lerongyolt éhezés.

Aki azt hiszi, hogy a cikkirő színezi ilyen sötétre a tanító helyzetét, az ne sajnáljon bele-tekinteni a tanítók újságába, az „*Új Korszakba*”. Oly tények leírásával fog minden lapon talál-kozni, amelyek Gorkij fantáziáját is megszégve-nítik.

Ilyen dehonosztató állapotoknak vet véget a javaslat törvényerőre való emelkedése. Amha emberi sorsba is helyezi a tanítókat eddigi álla-potukból, bizonyos hézagokat még be kellene tölteni méltányos intézkedésekkel. Így például a javaslat nem helyezi a tanítókat az állami tiszt-viselők fizetési osztályába, hanem ahelyett a XI — IX fizetési osztályokhoz hasonló külön fi-zetési osztályokat szervez. Viszessét jelent az a pont a tanítóknak kevesebb fizetést ad a tanítóknál. Az egyes fizetési osztályokban, az előrehaladás automatikus ugyan, de van egy pontja, mely szerint *akik érdemességüket nem igazolják, illetve képtelenek az általános tanítási követelményeknek megfelelni, az automatikus előléptetés kedvezményeiből kizárhatók.*

Mint hogy az előléptetés joga az állami se-gélyt nem élvező községi iskolákban a községé, a tanító előléptetésében szükséges minősítés körül a népnevelés eredményét megbírálni nem képes laikus egyéneknek kezében van a legfőbb hatáskör, s tanító ki van téve annak, hogy hol-ta napjáig sem kap évi 1200 koronánál nagyobb fizetést, Ami aztán azt jelentené, hogy a régi állapotok miben sem változtak, mert család os ember nem bír sok éven át megélni havi 100 koronával.

Helyes az az elv, hogy úgy az állami, mint a községi és felekezeti tanítók fizetéséről egyforma fokoztatban történik gondoskodás.

Reméljük, hogy derék kulturexponenseink a jobb megélhetési viszonyok között a magyar kultura ügyét még jobban fogják felkarolhatni.

HETI KIS TÜKÖR.

A választójog jegyében.

Az új adótörvényeket fölfügessztették egy évre. Lám, mégis csak van nyomása a köz-veleménynek még Lukácsék előtt is. Mert hogy Teleszky maradásáért s nem a polgárság kiengeszteleséért tették, azt még nekik sem hiszik el.

A parlamenti tárgyalások megkezdése kis vigaszt hozott a tanítóknak, amikor Zichy minisz-ter olyan törvényjavaslatot tett a Ház asztalára, amelyet az Állami Tanítók Országos Egyesülete több pontban találsérelmesnek. Hiszen a javas-lat úgy rendezi a tanítók fizetését, hogy igazá-ban most se kerülnek a XI, X és IX. fizetési osztályba tartozó állami tisztviselőkkel egy sor-ba. Azon kívül sok anomáliát találnak benne: férfi és nőtanítók fizetési különbsége, ötödéves korpótlék mellőzése stb.

Mennyi bajt is okoz nálunk az a választó-jogi kérdés! Lám az angolok már ott állnak, hogy alighanem a nőknek is megadják a szava-zati jogot. Mennyi bugdacsoláson kell nekünk még keresztül esnünk, amíg legalább tisztazzuk a kérdést. Persze a bugdacsolás révén csak né-melyek kerülnek lefelé. Akadnak majd érdemes bugdacsolók, akik föfelé kuszának. Hiszen ha *Lukács* megy is, és jön helyette *Hédér* váry, most már *G róf* címmel terhellen üget el a hatalom bársonyszékéből. S kinek ne volna inyére az ilyen bugdacsolás a mai immorális levegőjű politikai lovagok közül. Lám egy ke-ményfejú-kezü Tisza béke harcot idézni fel — hogy valahogy belesikerüljön egy ka-zsinó választmányába. Nagy dolgok ezek kö-zöttünk, jó magyarok között! Úgy látszik, a gy-aakorlathban nagyon is Nietzsche-fuicskák vagyunk. A mindent legyuró *Eu*, ez ad nekünk normá-kat a cselekedetek mezején. A *tömég*, az hadd

A „CSIKI HIRLAP” TÁRCAJA.

A VÉRTANU.

Írta: LAZÁR ISTVÁN.

(Folyt. és vége.)

— Ne sirj... Feledd el Sulpicius Paetust. Ő érdemtelen volt a te szerelmre. De a szerelom láng-ja ne aludjék ki a te szivedben hanem szeresd to-vább... szeresd a Názáretit, aki meghalt a szenvedő világért, hogy újvilágot adjon azoknak, kik a fájda-lomban megdicsőülnek. Szeresd őt, mert benne új völegényt nyerez... Szeresd őt, mert ő a szeretet. Ő nem csal meg téged, mert ő a csalódott szivű szegény leányok arája...

Caend lett. A Hold azeliden mosolygó, misztikus fényben égett. A Tiberis Urványtorkai elhallgadtak. Claudia megszólalt ászellemült hangon:
— Az ég kapui kinyitultak... Térj meg!
— Övé a lelkem... hangzott és a rózsae-rkely alatt Ennius Claudius kisebbik leánya úgy zokogott, mint mikor valakinek a völegénye meghalt, meghalt, de föltámadt...

III.

Másnap délelőtt, mikor a vizorában a tizedik kü-vecs is a fenékre koppant, a numidiai rabzolganó je-lenetette, hogy Sulpicius Paetus odakünn van az atrium-ban és bebocnáitát kér.

Julia meg fektült. Könnytelen arcát a drágamivű vánkusokba temette, mikor Claudia kiment az atrium-ba.
— Üdvözlőgy, Claudia, — hangzott Sulpicius Paetus szomoru szava.

— Üdv neked is, Sulpicius Paetus. Mit ohajtasz?
— Julival szeretnék beszélni, hogy üdvözöljem és megmondjam neki, hogy szereli őt Sulpicius Paetus.
— Az istenek erősíték meg a te lelkedet, ha van... hadd hallgathasd meg nyugodtan a szómat: hogy Juliból soha többé be nem léphetsz...

— Miért? — kérdezte Sulpicius Paetus és arca olyan lett, mint a tearozsa levele.
— Te tudod, ó Sulpicius Paetus... Én nő va-

gyok s ne kívánd, hogy kérdésemre megfeleljek...

Sulpicius Paetus kiegyenesedett Gyönyörű teste olyan volt, mint egy szálla, csak az arca viharzott:

— De én vele akarok beszélni...

— Nem lehet... — mondta Claudia és elfordult.

— Az istenre kérék, ó Claudia... — kezdte Sulpicius Paetus könyörgő, kétségbeesett hangon, de mikor Claudia arcára nézett még jobban elcsajadt és hőrögni kezdett:

— Engedj be!

— Soha.

— Engedj be!

— Távozz!

— Hemegek! Az istenekre kérék...

— Nem.

— Ő nem tudja, hogy itt vagyok...

— Tudja.

— Nem tudja...

Claudia kiegyenesedett. Szemei villámokat szortak.

— Sulpicius Paetus, a patriciusok, úgy tudom, sohasem szoktak megfeledkezni a nők iránti tisztelet-ről. Sulpicius Paetus, Julia tudja, hogy itt vagy. En nem hazudtam neked. Most pedig erdej el es ne kívánd, hogy bátyánknak szóljak arról, ami az este es ami most történt...

Szava hidegen, ércesen, parancsolóan hangzott és Sulpicius Paetus meghajította magát és kifelé indult, mert Claudia bátyja volt Róma legjobb vívója, hanem az ajtóban meg egyszer megfordult és csak onnyit mondott:

— Üdv neked, Claudia. De ne feledd el, hogy: Jupiter a főisten...

IV.

Egy óra múlva kopogtak a kapun. A janitor ki-szolt:

— Mit akartok?

— A császár nevében... — hangzott zordanan.

A kapu megnyit. A katonák beléptek.

— Ithon van-e Ennius Claudius Clitius, a fel-ségstórtó?

— Nincs.

— Hol van?

— Egy felorával ezelőtt elutazott Laurentumba.

— Es Ennia Claudia?

— Ithon van talán...

A katonák benyomultak. Az atrium bejáratánál Julia fogadta őket.

— Mit akartok?

Az őrség vezetője előlépett.

— Ennia Claudiát keresem.

— En vagyok! — mondta Julia szilard hangon.

— Es a szája széle vonaglott meg egy ideig — Mit akartok tőlem?

— A császár nevében kévess!

— Miért?

— Kereszénye vagy.

A leány bólintott. A poroszlok pedig meg ragad-tak és elhurváltak. Claudia pedig csak este tudta meg mikor hazaert a kereszények gyilkozaterül...

V.

— Ad belnas! Christiani ad Leones! — bömbölte a tömög s az amphitheatrum oldalajtaja megnyit.

Felérszakállu aggastyán lépett be rajta s ruba-jától megfuszott leányt vezetett be kezénel fogva.

Előremontek az oszlopokig. A tömög tombolt, hogy rengett az amphitheatrum:

— Leones! Leones!

E pillanatban az arena szemközti ajtaja is föl-pattant es két hatalmas orszolan rohant a porondra, mely porfelleget hányt a talpaik alatt.

— Christiani! Leones!

Az aggastyán letordelt. A leány melleje.

— Ne félj, fiam...

— Nem felek... — felelte Julia.

Az aggastyán átölelte es fölébe sugta:

— Aki megtartja az ő életét, elveszti azt; es aki elveszti életét én értem, megtalálja azt.

A fenevadak földördíttek. Megpillantották őket.

Vad ugrással, eszégtől dühöden rohantak meg őket s már a másik szompillatásban restentő talpaik alatt vergődtek a vértanuk. Es amig odafünn a tömög orditva tapsolt, a dübörgő padsorok alatt, az orchestra mellett, a tizenkettedik sorban ott küzködött a szol-gakkal es őrgöngve zokogott Sulpicius Paetus...

gyüleseznek, hadd fujja magát. Minek azt komolyan venni. Pedig a vasárnap tartott hatalmas méretű kongresszus, mely elhatározta a politikai általános sztrájkot, elég komoly volt. A kongresszus méltóságos lefolyása, magas színvonalú, parlamenti nivón álló vitája olyan tagadhatatlan bizonyítékot adta a munkásság értelmi képzettsége fejlettségének, hogy az ő a kiv politikai szereplésük nélkül Magyarország jövője el sem képzelhető. A sztrájk kimondását a központra bízta, amely meg fogja találni az alkalmas időpontot. A kongresszuson megjelent és fel is szólalt Vandersmissen Laurent belga párttitkár és Auszterlitz Frigyes osztrák szocialista megbízott.

Bárcsak elmúlna a tömegsztrájk keserű pohara fölünk!

Bárcsak ne kerülne a sor a hatalom szervezett tömegének: a katonaságnak ezzel a tömeggel való szembeállításra! Míg a sztrájkmozgalom rettegleti az országot, addig Tiszák szervezik a *parlamenti orsót*, ezt a példányt európai méltóságunk s egészséges állam-szervezetünk alkotásának. Ezután már nem rendő, hanem *parlamentor* — szegény parlament! — fogja felajánlani karját a Ngs. és ellen-véleményt támasztani merő képviselő uraknak.

Ami reméljünk! Hátha mégis minden jóra fordul. Elvégre is a csikszentmártoni választókerület is foglalkozik a választójogi javaslattal. Sok tekintetben kifogásolja. Kivált erdélyi viszonyokkal nem találja megegyezőnek. Mindamelllett üdvözi annak szerzőjét.

Hogy aztán milyen logika és érület alapján, azt mi nem tudjuk. Talán a harmonia kedvéért. A csikszeredai munkapárt minapi értekezlete is üdvözölte ugyanis Lukácsot. Hadd tapsoljanak nek is. Mi ehhez képest egy Aradnak, vagy egy Kolozsvárnak tiltakozása? Csak hogy kérdés: a csikszentmártoni választókerület poigárai, a csiki székelyek... nincs-e a fogalmazásban valami kis bökkenő? Vajjon a „csiki székelyek”-e összefoglaló fogalom, vagy a „csikszentmártoni kerület”? Vajjon, amit a „csikszentmártoniak” csinálnak, a „csiki székelyek” cselekszik-e?...

A háboru jegyében.

De villantsunk meg e kis tükrön egy kevéske balkáni lényt. Mult heten még a békeről álmodtunk. Azóta sok minden történt. Az ifju törökök: a háboru fel kerekedett feül. Konstantinápolyban forradalom, vagy nevezük más-kép: katonai puccs ütötte fel fejét s leütötte egy párt török vezető férfi fejét. Megölték a fővezért, hogy jöjjon helyébe új fővezér. A beke-tárgyalások megszakadtak. Bulgária újra készülök. A román kamarában állandó az izgatottság. Ki tudja, nem szövédnék-e vérvér sugarak jövő heti kis tükrünk fókuszába?

Ki tudja, hány inagyar asszonyunk bomlik meg a lelke addig, mert elvynak ifju férjét messze... oda délre? Ki tudja?...

A maros hajózhatóvá tétele.

Az aradi, brassói, kolozsvári, marosvásárhelyi és szegedi kereskedelmi és iparkamarák közös memorandummal fordultak a képviselő-házhoz s a kereskedelmi és földmívelési miniszter urakhoz, amelyben a Maros folyó szabályozásának és legalább Marosvásárhelyig való hajózhatóvá tételének az eddiginél gyorsabban történő keresztülvitelét kéri.

A gondosan összehordott memorandumban szakszerűen feldolgozott adatokat és az érdekelt kamarák közös fellépésének már is mutatkozik az az eredménye, hogy úgy a kereskedelmi mint a földmívelési miniszter urak a nagy jelentőséggel bíró ügyről kellő információt nyervén, jókara-tuk megnyerődött és a Maros folyó szabályozásának gyorsabb keresztülvitelét a földmívelés-ügyi minister ur, a kinek az az ügy ressortjába tartozik, kilátásba helyezte.

A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara ez ügyben a földmívelésügyi és kereskedelemügyi m. kir. miniszter urakhoz feliratot intézett, mely egyszersmint rövid kivonata a vas-kos emlékiratnak. A felirat így hangzik:

Nagyméltóságú m. kir. miniszter Ur!

„Az aradi, brassói, kolozsvári, marosvásárhelyi és szegedi kereskedelmi és iparkamarák az idecsatolt közös memorandummal fordultak a

képviselőházhoz, amelyben a Maros szabályozásának és legalább Marosvásárhelyig való hajózhatóvá tételének az eddiginél gyorsabban történő keresztülvitelét kéri.

A kamarák számtalanszor hangoztatták már a Maros hajózhatóvá tételének sürgős szükségét, de — sajnos — mindeddig sikertelenül.

Most, abban az évben, amidőn a vasuti forgalmi zavarok a legsúlyosabbak voltak, amidőn folyóvizeinknek és elsősorban a Marosnak, a szabályozatlan volta, a nagy árvizek folytán egész vármegyék lakosságát döntötte nyomorba, amidőn a közel jövőben lejáró külkereskedelmi szerződések megújításának előkészítő munkálatai megkezdődtek, újból felemeljük szavunkat és amidőn sürgetjük általában víziutainknak kiépítését, egyszersmind haszthatatlan teendőknek jelezjük a Maros folyó hajózhatóvá tételét.

A víziutak kiépítésétől várjuk ugyanis azt, hogy az államvasutakon a forgalmi zavarok, amelyek mezőgazdaságunknak, iparunknak és kereskedelmünknek évente oly nagy kárt okoznak, megszűnjének, mert a tömegárak jelentékeny része a víziútra fog terelődni; ugyanebből az okból az „államvasutak felsegítésére” szükségesnek tartott körülbelül 1000 millió korona hosszabb időre elszátható fel s ugyanennek következménye lenne az államvasutak jövedelmezőségi viszonyainak megjavulása is, mert megszabadulna az önköltségen sőt még ez alatt is szállított tömegárak nagy részétől.

Másrészt pedig módot kell adnunk mezőgazdaságunknak és iparunknak arra, hogy termelési költségeit, amelyek magasabbak mint a versenyállamokéi, csökkentse s ez csakis az által érhető el, ha részben nyersanyagait, részben pedig kész terményeit, illetőleg iparcikkeit olcsóbban szállíthatja. A tömegárak olcsó szállításának egyedüli eszköze pedig a víziút.

Természetesen víziutaink közül viszont azokat kell első sorban hajózhatóvá tennünk, amelyek a leghosszabbak, a legbővebb vízűek s amelyeknek hajózhatóvá tételét a legnagyobb országgrész érdekeltsége kívánja, és melyeknek folyas-iránya is megegyezik a tömegáru forgalmunk kelet-nyugati irányával. Ilyen folyónk pedig első sorban a Maros.

A marosmenti és az egész erdélyrészi mezőgazdaságnak, iparnak és kereskedelemnek azt a nagyérdekét, a mely a Marosnak legalább Marosvásárhelyig való sürgős hajózhatóvá tételéhez fűződik, a Képviselőházhoz intézett s tisztelettel ide mellékeltem memorandumban az érdekelt vállalatok közvetlen jelentései alapján részletesen tárgyaljuk.

Bátrak vagyunk azonban a kivitélre nézve itt is hangsúlyozni, hogy a Maros hajózhatóvá tétele alatt nem a költségesebb, duzzasztó művekkel és hajózó cegekkel való, hanem az olcsóbb, egyszerű, nyílt mederrendezéssel és partszabályozással megvalósítandó és a kívánt célnak tökéletesen megfelelő hajózhatóvá teltét értjük.

A Marosnak Piskiig való hajózhatóvá tételére a vízi beruházásokról szóló törvény (1908. évi XLIX. t. c.) 12-1 millió koronát bocsát a kormány rendelkezésére. Ebből az összegből azonban a kormány évenként csak 300.000 koronát fordít a Marosra, úgy, hogy csak a Piskiig való hajózhatóvá tétel is az összegnek ily módon való felhasználásával csak 30-40 év alatt fejeződnek be. Ezért fordultunk a képviselőházhoz azzal a kérelemmel, miszerint mondaná ki, hogy:

1. a Marosnak a torkollától Marosvásárhelyig terjedő szakasza, megfelelő mederrendezési és partszabályozási munkálatokkal minél előbb hajózásra alkalmassá teendő;

2. a földmívelésügyi miniszter urnak felhatalmazást ad, hogy az 1908. évi XLIX. t. c. kikkel a Maros szabályozására rendelkezésre bocsátott 12-1 millió koronának még hátralevő részét legalább évi 1 millió korona részletekben a fenti szabályozási munkálatokra fordítsa;

3. Végül felhatalmazást ad a földmívelésügyi

miniszter urnak arra is, hogy ha a fenti összeg a Marosvásárhelyig való szabályozásra nem volna elegendő, a szükséges összegnek rendelkezésére bocsátása végett idejében megfelelő előterjesztést tegyen.

Mely tisztelettel kérjük Nagyméltóságodat, hogy előterjesztéseinket jóindulatu figyelméremeltni és a Képviselőház által annak kedvező elintézését hathatós támogatásával előmozdítani méltóztassék.”

Főispán és a „Székelység”.

A vármegye főispánja már hosszabb idő óta mindent elkövetett, hogy a *kormánytól szolgáló helyi lap*, a „Székelység” részére támogatást biztosítson s a „Csiki Hírlap”-ot, mint ellenzéki lapot lehetetlenné tegye. Befolyását érvényesítette még a *közhatiságok előtt is*, hogy célját elérhesse s fennmaradását biztosítsa annak a lapnak, mely meg-megújuló időközökben szemé-lyének is hizeleg.

Hónapok óta feltűnt, hogy majdnem az összes hatósági hirdetések a „Székelység” című lapban tételnek közzé s bizalmasan sutlogták, hogy „felsőbb” intézkedés avatkozott bele a hatóságok jogkörébe. Nem volt kétségem az iránt, hogy ez az intézkedés megtörtént, de nem hoztam nyilvánosságra, míg *bizonyíték nem került kezembe*, mert az 1910. évi képviselőválasztások emlékeztető mozzanatai megengedték azt a feltevést, hogy e vármegye főispánja nem ismeri el saját tényét. Most ezt nem teheti meg. — *Hivatalosan bizalmas utasítást adott a főszolgabírnak*, hogy a „Székelység”-ben hirdessenek s a hatóságok alá tartozó községeket is e célból *befolyásolják*.

A főispán által kiadott felhívás szóról-szóra a következő:

Szám 1—912. res.

Bizalmas. kizárólag saját kezéhez.

f. i.

Főszolgabíró Úrnak!

A Csikszeredán megjelenő „Székelység” című lap, amely a vármegye érdekeit úgy, mint az összes tisztviselők érdekeit a leghatékonyabban támogatja, azon bizalmas kéressel fordult hozzám, hogy lapját támogassam az összes hatóságok előtt.

Epen ezen okból, mivel magam is arról győződtem meg, hogy dr. Guál Endre, a „Székelység” szerkesztője a vármegye és tisztviselői érdekeit állandó, éber figyelemmel dolgozik, s minthogy tudom azt, hogy nevezett szerkesztő mindezen munkásságát közérdekből, minden anyagi haszon nélkül teljesíti, sőt igen sokszor évenként a sajátjából tetemes összeget fizetett is e lapra; azon bizalmas kéressel fordulok Főszolgabíró Úrnak, hogy:

1. hivatala részéről kiadandó hirdetményeket elsősorban a „Székelység” című lapba szíveskedjék közzétesetni;

2. összes hatósága alá tartozó községei és közbirtokosságai körében, alkalmas módon, a legsürgősebben eredményesen odahatni szíveskedjék, hogy a „Székelység” című lapban tételenek közzé.

Midőn jelen kéresem legbizalmasabbnak tekintendő, jellegét ismétellen hangsúlyozom, kérem egyszersmind Főszolgabíró urat, hogy ez ügyben teendő intézkedéseiről melőbb részletesen értesíteni szíveskedjék. —

Csikszereda, 1912. szeptember 9-én.

Gyalóky Sándor s. k.,
főispán.

(P. 11.)

Ez a felhívás „Csikmegeye főispánja” peccséttel és „Gyalóky Sándor” kétségbevonhatatlan sajátkezű névaláirással van ellátva s kezeim között bárki eredetiben megtekintheti.

Nem atallotta tehát a főispán, hogy főispáni állásának felhasználásával hivatalosan forduljon a főszolgabírókhoz és „alkalmas módon és eredményesen odahatni” kívánt, hogy községek és közbirtokosságok is az ő személyét szolgáló lapnak anyagi hasznot szerezzenek. S ugyanezt tette közvetlenül szóval még más hatósági községeknél is, kiket azért nem nevezek meg, hogy az ellenük forduló boszútól megkíméljen.

Ez az eljárás csak egy a sok közül, mert főispánja óta egyre-másra bujkálnak elszobájában azok, kik politikai szolgálatuk fejében jutalmazsukat kérnek és nyírják s aztán mindenre eszközül ajánlkoznak és használnak.

A főispán keze már mindenhová elér, hol

a neki eszközül szegődő embereket támogatni kell. A képviselőválasztások alkalmával *körte-tangyvá tette* a vármegyehatárt, maga elé rendelt egész tömegembert, hogy aztán egyenként sügdosójék velük. A megyei tisztviselő választások alkalmával pedig leveleket írkált egyes törvényhatósági tagoknak, kedvenc emberei érdekében. Mindezt tette az a főispán, ki hosszú időn keresztül az igazságszolgáltatás mezéjén munkálkodott.

Most pedig „bizalmasan” hangoztatja, hogy a „Székelység” *csapán* közérdekből és anyagi haszon nélkül teljesíti feladatát, mikor ő legjobban tudja, hogy az a lap a kormánytól szubvenziót és vasúti kedvezményt, tőle pedig „bizalmas” támogatást kap. Egyik a szubvenció mellé a hirdetések *monopolizálását kéri*, hogy annak lejeiben dicsérhessen; a másik nem a *sajáljából* adja az erre szükségesekeket, hanem *bizalmas rendelkezéshen gondoskodik a tönkjavulás költségeinek megszerzéséről* s aztán meghagyásokat ad — a közérdek nevében.

Én is a közérdeket szolgálom akkor, mikor nyilvánosságra hozom e tényeket, mert a „Csik-i Hírlap”-tól hasznót nem húzok és nem várok s a közérdeket fogom szolgálni akkor is, midőn még máskor is adatokat teszek közre, hogy a vármegye közönsége előtt megismertesse erkölcsi értékét annak, ki főispáni beiktatása alkalmával magas hangon így érte, hogy a *közélet tisztaságát legfőbbképpen szem előtt tartja*.

Ilj. Pál Gábor.

Népegészségügy és az orvosok.

(Folyt. és vége)

Uton-útfélen működnek az ugynevezett temetkezési egyletek, ezeknek exisztenciája legfőbb helyen igazán nagyon labilis, — ismét tisztelt a kivételnek, — azonban úgy vagyunk értesülve, hogy éppen ezeket a temetkezési egyleteket legközelebb már erőteljes megrendszárlalyozás alá veszik, itt van tehát a kellő pillanat, hogy minden ilyen intézmény kebelében kellő kedvezményesen vezeltessék keresztül abban az irányban, hogy azok a bünös spekulációra is oly nagy mértékben alkalmat adó temetési segélyezés helyett, vagy azok mellett a betegsegélyezés ahdásainak terjesztésére átszerveztessenek.

Az ország területén ma alig van falu, melyben ilyen ugynevezett temetkezési segélyző egylet nem működik, van az országnak községe, ahol kettő-három is dolgozik eszbenben, sokszor 500-tól 1000 taglétszámg. Ezek körében kell megindítani a propagandát, hogy ők necsak az embertárs halálesetere a hátramaradtoknak, de a tagléts életében is, annak néhan bekövetkező betegsége setere nyújtsanak segélyt, nyújtsanak gyógyszer t nyújtsanak megfelelő apolást, mellyel munkaképességét a legfőbb esetben visszaállíthatják.

Végre is az ilyen betegsegélyző intézmények nem fogják igényt kívanni a kórházak és az orvosok segítségét, mert hiszen a társadalmi tömörülés útján létrehozott anyagi erő első sorban az orvosi kezelés és a gyógyszer költségek fedezésére kell, hogy fordítassék. Belathatják tehát a magyar orvosok azt, hogy az ilyen szervezkedés — még saját anyagi érdekében is — kívánatos és akkor, amidőn ilyen letesülését magasabb szempontból a nép speciális segítségének érdekében munkálják, egyúttal a saját jövedelmi forrásuk gyarapítása érdekében is eszelekesznek.

Nemcsak a magyar orvosoknak, de magának az orvosszövetségnek is figyelmébe ajánljuk cikkünk tendenciáját, mert minden tekintetben anti-szociális megnyilatkozás volna az orvosostestületek részéről az, ha a népegészségügyet a tömörülés és szövötközés elve alapján szolgáló ilyen társadalmi és magánvállalati intézmények alakulása ellen foglalkat állást.

Magunk részéről az itt felvetett eszmenek nem akarjuk levonni az orvosok szempontjából még megvitatható előnyös következményeit, mert e kérdés felvetése körül vezérelvül nem annyira a magánérdekek megvitatása és meg-

világítása szolgált, mint inkább az a gondolat, hogy rámutassunk a népegészségügy szempontjából azokra a mérhetetlen előnyökre, melyeket a társadalmi tömörülés és cél érdekében való szervezés és tömörítése útján a nemzet javára elérni lehet. Csak ama litünknek kívántunk kifejezést adni, hogy ezen eszme megvalósítására tényleg és legelső sorban a magyar orvosok volnának hivatalkot, akik hisszük, hogy a fentiekkel vszolt társadalmi munkájuk révén rá is fognak szolgálni az ország jövő nemzedéke haláljára és elismerésére.

A Székelyföld depopulációjából.

Irta Kemeses Antal.

A „Csik-i Hírlap” 3. számában megjelent „Az oláhok terjedése a Székelyföldön” című híradás Csik, Három-zek- és Marostorda vármegyék magyarságának depopulációjáról s ezzel szemben az oláhság népesedéséről beszél. Hogy mit jelent ez az 1—2% arányban való tervezése a sziummagyarságnak, egyelőre talán komoly figyelemre sem méltatjuk. — Ha azonban szemébe nézünk a veszedelmes tünethez, lehetetlen megnem látunk a nemzetünk elősködő oláh nemzetiségi politikanak sötét hátterét: Dakó-Rómánia.

Az eszme rég kísért. Az 1848—49-iki dalás idők elsőporték. Az oláh nemzetiségi bankok napjainkban ismét életre keltek. A nemzetiségi politika propagandájának ez alakja ifjú.

Azóta kell igazán hódító útjára, amióta az oláh tükárcépenzárak a nemzetiségi politikanak szolgálataiba szegődtek.

Hivatásuk abban merül ki, hogy az egyszintenciánál, vagyontalan oláhoknak rendszerint a nyelvhatáron kívül a magyar és oláhok lakta területen érintkeznek, pl. Csik- és Marostorda vármegyék) a magyarságtól falut vásárolnak meg, aminek az árát az új birtokosok járadékszerűen saját jövedelmikből fizetik vissza. Eredménye az, hogy a magyar birtokok így lassan, észrevétlenül gazdát cserélnek, ami idővel a magyar lak politikai és gazdasági téren való hátrébe szorítását jelentheti.

Különösen az exponált vidékeken, a nyelvhatáron érheti vereség a magyar nemzeti politikát, azon egyszerű oknál fogva, hogy a gazdát cserélt terület, nemcsak nyelv, illetve népesedés, hanem gazdasági szempontból is a nemzetiségi politikát juttatja győzelemre.

Az oláhoknak a Székelyföldből elfoglalt területe az ő társadalmi és gazdasági előváranak tekinthető. Mert nemcsak territorális, hanem nyelvi szempontból is erősödést jelent.

Ez amial elszomorított ránk nézve, mivel igazabb az, hogy a nyelv győzelmében a gazdasági és politikai győzelem is benne foglalódik.

A mai kor a nemzetek gazdasági mohdóságának korszaka, a jövő meg inkább az lesz. A népek gazdasági versenyéből — ha nagyon nélkül elvesszünk nem akar — a magyar nemzetnek is ki kell vennie részét.

E célra vezetöleg a magyar nemzeti politika akkor talaja meg az archimédesi pontot, ha a magyar állameszmenek mindenkor hű örei, vedőjét és lenntartóját, a székelységet s általa az ősmagyarságot, a népesedéssökkenéstől megvédi, számosabbá teszi, ha népesedését győzelemre viszi.

Nemzeti letelünk — mert nemzetiségek közé vagyunk beekelve, — sok tekintetben egészséges népesedési politikától függ. Minnek klasszikus példáját az angol-szász faj története mutatja.

Hogy Anglia közgazdasági téren a modern nemzetek sorában vezet, annak tudható be — mondja egyik közgazdasági írónk, — hogy a népesedés téren tulszarnyalta Európa összes nemzeteit. Az erős népesedés u. i. a nemzetgazdaság expanzivitását fokozta s az anyajafalmot Amerikában, Ázsiában stb. a gazdasági konjunkturák megszerzésére utalta.

Nekünk is van szép múltunk, s hogy ezen a címen jogot tartassunk a jövőre is, magyar nemzeti politikánknek kellene valami uton-módon odahatni, hogy összetartás a magyar társadalom divergens erőt és a hátrányos néprajzi elhelyezkedés következtében veszedelmessé dagadható nemzetiségi kérdést állandó kormányzatpolitikai munkakörébe vonnia.

Tömegsztrájk és választójog.

Nehogy félreértessünk, előre bocsátjuk, hogy ezt a nagyjelentőségű két kérdést egyáltalán nem politikai szempontból kívánjuk taglalni, de társadalmi vonatkozásban érintenünk kell, mert hiszen mindket kérdés olyan, hogy a legközelebből érinti nemcsak az ország

politikai, de talán közvetlenebbül és súlyosabban az ország társadalmi életét.

A választójog megvalósításával kapcsolatban a szociáldemokratá párt tudvalévöleg általános tömegsztrájkot készít elő, amikor az adott jelre a munkásság leleszi szerszáma it és pihenni fog a műhelyekben a munka mindaddig, míg a választójog megvalósítása tekintetében az illetékes tényezők megnyugtató nyilatkozatot nem tesznek. Nem taglalhatjuk, hogy ez a nyilatkozat milyen legyen, mert hiszen akkor már a politika mezéjére csapnánk át, csupán azt állapítjuk meg, hogy ha tényleg megáll a műhelyekben a munka, ez végtelen kárára lesz nemcsak a munkája után élő munkásságnak, de ezzel kapcsolatban a magyar iparnak, a magyar kereskedelemnek, általában a magyar nemzetgazdaságnak. A nagy harc küzdelmét megfogják érezni első sorban azok a városok, ahol az ipari munka tulsúlyban van és ott bizony ki fog hatni a munkaszünetelés az egész vonalon, még a hivatalnok emberek életére és megéllhetésére is. Nincs jogunk e kérdés érdekében nyilatkozni, vajjon szabad-e így megbénítani az ország nemzetgazdasági gyarapodását munkáló gépezetet, csupán azon öhajlásnak kívánunk kifejezést adni, hogy vajha sikerülne ennek a bünülésnek elejét venni kölcsönös megértéssel és kölcsönös engedékenységgel.

Magunk részéről a választójog általánosítása kérdésében egy rendkívül érdekes jelenség ölik eszünkbe Franciaország példájából, ahol a választójog általánosítása és részletes kiterjesztése alkalmával megtörtént első választásokon a nép képviselői közé túlyomó számban jutottak be az állatorvosok. Magyarazata ezen dolgnak az volt, hogy Franciaország mezőgazdasági elemei értékes állattenyésztésüket becsülték meg azzal, hogy igen sok kerületben a falu népeken igazi jóbarátait, a nép által ki való figyelemmel gmdozott felügyelőjét jóformán az egész ország előrehaladott állattenyésztéseinek irányítóit, az állatorvosokat tüntették ki azzal a bizalommal, hogy a parlamentben is ezt az állalatit szerető népet képviseljük.

Ezzel a képpel egyúttal megvilágítottuk azt, hogy a választás eredményeit Franciaországban is a mezőgazdasággal foglalkozó nép döntötte el, egyúttal pedig konstatalhatjuk, hogy akkor amidőn a nép kívánságának megnyilatkozását semmi sem gátolta, igazán arra adta szavazatait, akik leginkább nagyrabecsült.

Milyen szép volna ennek a képnek a megvalósulása az új választójoggal Magyarországon is és ha nem is ringatjuk magunkat abban a reményben, hogy nálunk is az állattenyésztő és állatszerető magyar gazda első sorban állatorvosait küldené a parlamentbe, de bizonyosak vagyunk abban, hogy ha ez a nép szabadon nyilatkozhatnék meg széles rétegeiben a parlamenti képviseltetése tekintetében, biztosra vesszük, hogy Magyarországon is megisméllődne az a jelenség, hogy nem a közjogi vitázok, hanem azok jutnának túlyomó részben az ország képviselőházába, amit a nép az ő vidéken szeret és nagyrabecsül.

Ezt a nagyrabecsülést pedig mindenütt a társadalmi téren való jötekyen munkálkodás váltja ki a nép lelkéből, amely jötekyen és emberbaráti tevékenység kilyetésére pedig a legjobb alkalmat a néhan bekövetkezhető tömegsztrájk rombolásának helyreállítása is nyújtja, mely irányban fokozott működésre kell a jötekyen intézményeink élén álló vezető egyémségeinket serkentenünk.

TANÜGY.

Jegyzet a tanítók fizetésének rendezéséhez.

„Az Újság” rovásán. Az a javaslat, melyet Zichy János gróf a múlt heten beterjesztett, nem jelenti, hogy a tanítók most mar boldogok, ellenkezőleg a tanítóktól azt fogjuk hallani, hogy nagyon boldogok. De maga a nyers tény, hogy végre valahára a tanítók nemcsak ígéretek és nyenyetéseket, hanem

fizetésrendezést is kapnak, jelentős és ürvendetes. S a fizetésrendezés, a mi általánosságban az összegeket illeti, nézetünk szerint elől a tanító számára a tisztességes letételek biztosítását Istennel, ezernyelőszáz korona fizetés mindennek mondható, csak jölet nem. De a tanítóság életének szörnyű és megáldozható aránytalanságával szemben az egyéges, tisztességes minimummal kezdődő fizetés legalább olívilág megadja a tanítóknak, a mi nélkül existenciájuk meg csak emberinek sem volt mondható.

Püspöki külhelynökség Sz-udvarhely.

Döntött a görög kath. püspök.

Mult számunkban jeleztük, hogy a város képviselőtestülete megbízta a polgármestert adjon be kérelmet a miniszterumba a magyar gör. kath. püspökség vikariatusának városunkba helyezése végett. A meg bízás, amint az alábbi sorokból kitérjük, megkészt. A magyar görög katolikus püspök a hajdudorogi egyházmegyei Klerushoz intézett 70—1913. számú püspöki körlevelébe közli az egyházi közigazgatás beosztását.

Ez a körlevel igen nagy körültekintéssel, az egyházmegye több vidékeről bekerült vélemények alapján és a világi közigazgatás beosztásának szemmel tartásával alapítja meg a hajdudorogi magyar gör. kath. egyházmegye beosztását, mely szerint Székelyudvarhely városát, a székeselységi anyavárosát: püspöki külhelynökség székhelyévé teszi.

A székeselyudvarhelyi püspöki külhelynökség (vikariatus) kiterjed: Csík, Háromszék, Udvarhely és Marosföldvármegyékre.

Ille tartoznak: a) Csíki esperesi kerület: 1. Csíkgyimesbükki, 2. Csiklázárfa, 3. Csíkcsentdomokos, 4. Csíkcségyörgy, 5. Csíkcsépy, 6. Gyergyóalfalu, 7. Gyergyószentmiklós, 8. Gyergyóvassály, 9. Nagykacsán, b) Háromszéki esperesi kerület: 1. Arkos, 2. Gelence, 3. Ilyetalva, 4. Kézdizsenterkeszt, 5. Lomhony, 6. Lásznó, 7. Nagyborosnyó, 8. Torja, c) Marosvásárhelyi esperesi kerület: 1. Harasztkerék, 2. Kebeleszentiván, 3. Kisteremi, 4. Marosvásárhely, 5. Nyáradnásrástfalva, 6. Nyáradbálintfalva, 7. Nyáradkacsán, 8. Szentháromság, 9. Szentlőrinc, 10. Szekelesd, d) Udvarhelyi esperesi kerület: 1. Abásfalva, 2. Alsóoldorfalva, 3. Bözödújfalva, 4. Oláhaköd, 5. Sövény, 6. Szárazfalva, 7. Székelyszentkereszt, 8. Székelyudvarhely.

Az egyházmegye közigazgatási beosztása szerint a budapesti főesperességhez 25, a szabolesvármegyeihez 32, a szatmárvármegyeihez 47, a székeselységi főesperességhez 24 és a székeselyudvarhelyi püspöki külhelynökséghez 35 parochia tartozik. Az összes parochiák száma 163.

HIREK

— **Esküvő.** Csendben, zaj nélkül történt meg január 30-án kis városunkban az a kedves eseménye, hogy Dr. Kovács Gyárfas oltárhoz vezette vármegyéink közsétszertelben álló alispánjának Fejér Sandornak kedves leányát, Erzsikét. A polgári szerződést Dr. Ujfaluai Jenő polgármester előtt kötötték meg, az Egyház áldásával pedig a menyasszonynak nagybátyja Dr. Fejér Gerő kanonok az Erd. Status referense, adta rájuk a helybeli román. kath. templomban. Magas szarmalysa beszédében festette meg a házasság szentségének nagy méltóságát s kiemelte, hogy e frigy egy hosszú és hű szerelemnek pecsétje és ezzel két olyan család lép szoros rokoni kötelékbe, amelynek ősei is mindig meleg barátságban állottak egymással. Mivel az esküvő a nagy nyilvánosság kizárásával történt, így csak kevesen vehettek részt azon. Több kíváncsiak kísértek őket.

— **Eljegyzés.** Minier Lajos, a szépvízi tó-rás szolgabírája, eljegyezte Zakariás Lenkét Csíkszepyven.

— **Mailáth kalocsai érsek.** Most már illetékes forrás után jelenthetjük, hogy Mailáthot csakugyan megkínálták a kalocsai érseki székre, s ő azt el is fogadta. Utódja minden valószínűség szerint Herceg Hohenlohe, az ő eszméinek letéteményese és intenciójának folytatója lesz.

— **Uj orvos városunkban.** Mult számunkban jeleztük, hogy dr. Rétfalvy Gyulának volt a legtöbb kilátása a fizető orvosi helyre s a pályázók közül — akik főzt pedig dr. Elthes Béla és dr. Nagy László is ott volt — ő, mint első helyen ajánlott, választódott meg jan. 25-én. Az új orvos, aki egyezményt a helybeli munkaspénztárnak is orvosa, állását legközelebb elfoglalja.

— **Egy képviselő elhalálozása.** Dr. Székely György, az Ilyetalvi kerület országos képviselője — Brassó és Fogaras vármegyéi egykori közpályája — 55 éves korában a napokban hirtelen elhunyt. Temetése igen nagy részvét mellett, a háromszéki intelli-

genca gyászától kísérve ment végbe. S ezzel Kilyénben a Székely György megfordították az ősi címet. Székely Üstnyvis a családának utolsó sarja volt. Háromszék egyik legjobb fiat vesztette el benne.

— **A honvédség köréből.** Dr. Székely Jenő ezredorvos a brassói 24. honvéd gyalogezredtől a marosvásárhelyi 22. honvéd gyalogezredhez helyezték át.

— **A katonaságot és a tőmingsztrájk.** A kormány teljes felhatalmazást kapott ahhoz, hogy általános sztrájk esetén a katonaságot igénybe vegye. A katonasági zászlókat ismét megalakították.

— **A bíróság köréből.** A király Paraszkay Gyula korábbi járásbírói a gyergyószentmiklós járásbíró-sághoz a VII. fizetési osztályba sorozott járásbíróvá kinevezték.

— **A király Karda Béla gyergyószentmiklós járásbírói.** Fehér Gyula Beregszászi törvényszék és Finta József eszékézmartoni járásbírók, albirák jelenlegi székhelyükön törvényszék, illetve járásbírókká kinevezték.

— **Kinevezés.** A belügyminiszter Zakariás De-nes dr. rendőrkapitányt a fővárosi államrendőrség let-számában rendőrfővezetőhelyettesnek nevezte ki.

— **A csikszereclai daltelytel segélyezése.** — A vallás és közoktatásügyi miniszter a csikszereclai Dal-és Zeneegylet támogatásul 500 korona államsegélyt engedélyezett és azt egyidejűleg a csikszereclai kir. adóhivatalnál kiutalta. A miniszter leiratában elrendelte, hogy jövő év elején a Dal-és Zeneegylet par-toló és működő tagjainak nevesorát, a karvezető ne-vét, az előző évában rendezett hangversenyneik műsorát és számadatát terjeszse fel.

— **Az Ilyetalvi kerület.** Dr. Székely György malával megüresedett Ilyetalvi kerületben már meg-mindult a mozgalom az új jelölt személyére nézve. — Hír szerint a fűgő polgárok dr. Nagy Györgyöt akar-ják föllepteni, míg a munkipárt még nem tudott megállapodni a jelölt személyében.

— **A békái ut helyreállítása.** A kereskedelem-ügyi miniszter Csikvármegye törvényhatósági bizo-tóságának azt a határozatát, mellyel Békás község ré-szére utjának helyre állítása céljából, az 1911. évi közúti költségvetési keretben elért megakarítások teréire, 1000 korona rendkívüli segélyt engedélyezett, — jóváhagyta.

— **Uj tanító.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Boér Krisztina ösveles tanítóntól, a gyi-meslelősköi állami elemi iskolához tanítónővé ki-nevezte.

— **Gróf Luvács László.** A király Lukács László miniszterelnöknek és törvényes utódainak a gróf rangot adományozza. Az erről szóló kézirat a Hivatalos Lap egyik legközelebbi számában fog meg-jelenni.

— **A püspök adománya.** Majláth gróf erdélyi pü-pök jószágos szívet jellemzi az a 10 K-nyi adomá-ny, amelyet a Székelyudvarhelyi Földművelő Ipartársu-lat egyik zászlószegének megváltása fejében küldött a farsulának. A szelid lelki nemes szívű szent Atya adománya, nagy örömet és lelkesedést keltett a Tár-sulat körében.

— **Vasárnap** február hó 2-án déltől fél 2-őtől a óraig Gózi Arpád gyógyfürdőjére lesz nyitva.

— **Kilyéni Endre megbízatása.** A vallás és közoktatásügyi miniszter Kilyéni Endre hofszafási állami polgári iskolai igazgatót a háromszéki, udvar-helyi, csik-i, nagykölkölli, bonyadi, szobri, fogar-asi és brassómezei ösveles polgári és felső népiskol-ák tanfelügyelőségébe nevezte az 1913. évi február hó 1-őtől 1914—15. tanév végéig terjedő időre.

— **Fősorozások vármegyéinkben.** A honvedelmi miniszter elrendelte Csikvármegye het sorozásában az idei fősorozásokat. A megállapított utazási és műköl-dési terv a következő: A gyergyóvárosi sorozásban a sorozások tartanak április 3 és 4-én a gyergyó-szentmiklós sorozásában 7, 8, 9, 10, 12 és 14-én, a Gyergyószentmiklós városi sorozásában április 15-én, a szepczi sorozásában április 17, 18 és 19-én, a felsőisk. sorozásában április 20-én és végül a kasszalasi sorozásában április 28, 29 és 30-án. — A közbizségi napok utazási napoknak vannak fennírva. — Az állattartókészes ösveles száma a szep-czi járásban 361, a felsőisk. járásban 614, a kasszalasi-éséri járásban 614, a kasszalasi járásból 433, Csik-szereclai városi sorozásából 43, a gyergyóvárosi sorozásából 320, a gyergyószentmiklós városi sorozásából 111. A fősorozások polgári elnöke Fejér Sándor alispán, polgári tisztí orvosa dr. Veress Sándor cím. tisztí főorvos lesz.

— **Ismeretterjesztő előadás.** A csikvármegyei Lovász bizottság a katonas nevelés eszméinek or-zsajtsa céljából f. evi január hó 31-én a főgimn. tan-teremben ismeretterjesztő előadást rendezett. S. Szabo Lajos honvédszázados, Honvédelmi polgárk és szén stílusban megírta a katonas nevelés fontosságát és a különböző országokban való fejlődését ismertető elő-adása kerít benutatóra vetített képekkel. A szöveg-ét Szlavik Ferenc, a bizottság jegyzője olvasta fel, aki bevezető szavaiban kiemelte a katonas nevelés nagy horderejét az ifjúság jellemképzése s a honvé-delem szempontjából s ismertette a megyei Lovász-bizottság célját és működését. A képeket Buszek Gyula és Venczel József főgimn. tanárok vetítették. Az önkéntes belépő díjából 31 K. 19 F. folyt be, amelynek a kiadások fedezése után fennmaradó részt a föld-művelősköla és főgimn. legjobb előlévőknek jutalmazá-sára fogja a bizottság fordítani. Erre a célra Gyálak Sándor főispán, a bizottság elnöke 10 koronát adomá-nyozott. Az előadás iránt nagy érdeklődés mutatkozott. Itt említjük meg, hogy a közel jövőben a főgimn. tanár-esteknek ismét tagja a nagybójt folyómaton legatöbb négy érdekes előadást fog tartani, amelyek már most felhívják az érdeklődők figyelmét.

— **Halálozás.** Miklós Albert oláhláposi plehá-nos alesperes mult hó 28-án Kolozsváron meghalt. Hozzártatózó mult tetemet Oláhláposról, hol eltemetve volt, folyó hó 13-án végrendeletéhez képest Tusnádra szállították, hol szülei mellett helyezték. Elhunyt 1859-ben Tusnádon született, gimnáziumi tanulmányait Csíksömlyőn, a teológiai Gyula felherváron vé-geszték. Igegyen szép multu, erős akaratú székely volt.

— **Az esküdték kisorsolása.** Az 1913. évi február hó 17-én kezdődő első esküdtéköi files lajstro-mnak összeállítása céljából a kir. törvényszék január 28-án írást tartott. Elnök Jerzák János kir. táblai bíró, bírák Kovács Lajos törvénybírói bíró és dr. Szabo Alajos, kir. ügyvéd Jeney László, jegyző dr. Vitályos Karoly, ügyvédi kamara részéről: dr. Fejér Antal ügyvéd. Rendes esküdték lettek: Giacomuzzi János, Szapos Ferenc, Strasser József, Székely Károly, David Péter, Gondos Ferenc, dr. Nagy Jenő, dr. Aty Endre, Sárosy Denes, Szász Lajos, Szögön Zoltán, dr. Szántó Samu, Csöby Károly, Szász István, Deák Géza, dr. Csiky József, Pál József Elek, Fejér Miklós, Jakab Ferenc, Szántó Abraham, Orbán János, Kőmencs József, Jozsa Géza, Sándory Mihály, Csizsér Péter, Zimmermann Adolf, Zakariás István, Pásztor István, Bidermann Gyózó, Bódo Imre Ernő, Póteskútték: Kovács György, Póli Mózes, Orbán Gá-spar, Ifj. Endos János, Virág Menyhért, Lőrinc Mózes, Szapos Albert, Salamon Boni, Balogh István, Nissel Jakab.

— **Nyolc korona jutalom a magyaroknak.** A magyar királyi belügyi kormány olyan intézkedést tett újabbán a Magyarországhoz való kivándorlás csök-késítésére, amelynek bizonyára több fogantatója lesz, mint az összes eddigi rendeleteknek és törvényeknek. A belügyminiszter ugyanis elhatározta, hogy mind azok, akik följelentik az olyan kivándorlóit szándé-kozó egyneknek, akik a kivándorlóra utlevellet nem kaphatnak 8—8 korona jutalomban részesül.

— **Romániai testvéreink figyelmét külön is felhív-juk erre a jutalomra.** Mert sehová nem csempésznek be annyi fiatal gyermeket és katonakötelet mint Romániába. Csoportos utazásokról tudunk, amelyeknek keretében szerdellen leányokat hoztak be román te-rületre. Itt aztán szolgálatba akartak őket állítani, de nem lévén utlevelük, helyet nem kaphattak. Hogy a szegény teremtések milyen sorsra jutottak később: ezt mindenki gondolhatja.

— **Bukarest utcáin nem egyszer lát az ember sa-tangoló székely legényeket.** Megszólítottunk közülök nem egyet. Apjuk, anyjuk, rokonok lárságában jöt-tek be, akik aztán itt hagyták őket — szolgálat. Két-harmad része székely legényekből itt marad, itt vész Romániában. Soha többé vissza sem megy hazájába. Elhaszontalanodik szülőföldjéért.

— **Aki ezután tudomást szerez arról, hogy valakit ki akarnak csempészni Magyarországból Romániába, gyermeket, leányt, vagy katonaköteletes férfit, akik ut-levellet nem kapnak, azonnal jelentse be az esetet a belügyminiszterhez ajánlott levélben.** A cím ez: Nagy-méltóságú M. Kir. Belügyminiszter urnak, Budapest.

— **Fejlesztéset írtokban tartják.** A fejeltető nevet pedig senkinek el nem árulják. A fejeltetésben meg kell jelölni, hogy kit akarnak kicsempészni, melyik községből és ki akarja kicsempészni. Mindenesetre olyanok kell tenni a fejeltetés, hogy a kicsempé-zés még megakadályozható legyen. Minden följelentő, minden egyes eset után 8 koronát kap.

— **A fejeltetés azonban hazafias kötelesség is.** Mert, közös hazánknak érdekei kívánják, hogy serdülleten vé et otthon maradjanak.

— **A zsidók újból jöggokat kérnek.** A romániai Magyar Ujsgás írja: Románia jogfosztott zsidósága csak nem akar megnyugodni sorsában. Nem akarja viselni a hazatlanság nehez terheit s mind türelmet-lenebbül sürgeti, hogy felszabadítsák szegénytelen helyzetéből s jogokkal ruhazza fel őket az a föld, a melyt már évszázadok óta laknak, ahol katonaskod-nak. Adót fizetnek és amelyet veréssel és életükkel kötelesek védeni, ha ellenség támad rá.

— **Az a helyzet, melyet a romániai zsidóság nyög, valóban tarthatatlan.** Minden modern állam a jog-egyenlősen áldását megosztja a zsidókkal. Csak egy-egy elmaradt keleti ország tűri meg azt a társadalmi belyeget, amely a zsidóságat elkülöníti a ke-resztény népekől. Románia azonban a kulturáramok lépéselőjárás juttat Nincs indoka többé a zsidóság visszaszorításának e földön.

— **Take Joneszku belügyminiszter,** mielőtt mai tárcáját megkapta volna, több ízben harcolt mar prog-rammbeszédének keretében a zsidóság jogairát. Ma azonban nem foglalkozik oly intenzíven ezzel a kérdéssel. A zsidóság pedig azt hiszi, hogy éppen ezért sürgetnie kell jogainak megadását.

— **A romániai zsidóknak külön egyetük van,** amely ezt a mozgalmat elősegíti anyagi és erkölcsi eszközökkel. Ez az egyesület karácsony napján gyűlésre hívta a zsidóságot, amely újból életjel adott követeléséről.

— **Határozati javaslatot fogadtak el a gyűlésen.** A javaslat tiltakozik a zsidók elleni igazságtalanság miatt. Aztán táviratot szövegeztek a királyhoz és Titu Majorozsku kormányelnökökhöz, akiket arról biztosítják, hogy a zsidók készek életüket áldozni Romániá-ért s kerik, adják be őket a jogokkal felruházott polgárok sorába.

KÖZGAZDASÁGI ROVAT.

A gazdatársadalom feladatai.

Irtá: Rubincsek Gyula.

A legkomolyabb életszükség parancsolja a magyar gazdatársadalomra az összerakást. Kint és bent bőven merülnek fel olyan jelenségek, melyek súlyos következményekkel fenyegetnek és a gazdaközönség ellentálló képességét kemény próba alá vehetik.

A Balkánon végbemenő események nyomán elbizott gazdasági aspirációk keltek életre, idehaza a kereskedelmi körök nyíltan állást foglaltak a Balkán-államok mezőgazdasági érdekei mellett, kormány-nyilatkozatok történtek, a melyek a legsúlyosabb aggodalmakkal kellették fel a Balkánállamokkal való új vám és kereskedelmi rendezkedést illetően, melyek halása alatt a gazdatársadalom vezető szervei szükségesnek tartották a legkomolyabb állásfoglalást. A Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének nagyjelűsen elhangzott hivatalos kormánynyilatkozat lényegesen enyhítette a komor hangulatot, de azért részen kell lenni a magyar gazdatársadalomnak, mert ha valamikor, úgy most szorult rá a mezőgazdaság védelemre. Az időjárás rendkívüli mostoltsága mezőgazdaságunkat annyira megsanyargatták, hogy katasztrófa szerű következményektől kellene tartanunk, ha az elemi csapások elviselésében a kormány a helyly, hogy segítené a termelőket, de helyzetüket még súlyosabbá tenné. A vámvédelem mai állapotának megőrzése esetén is nagy gondok nehezédnek a mezőgazdákra s ezek között első helyen áll a munkáskérdés.

A munkás bajok fokozásához nem kis mértékben járult hozzá a gazdaközönség szervezetenlenségére a következményekkel számot nem vető, egymásra lícitáló bérjárulat és az, hogy a munkások mobilizálását a káros szélsőségek vitték. Arra figyelmeztetik a tapasztalatok a gazdaközönséget, hogy céltudatos és egyöntelű eljárásra való szervezkedéssel igyekezzen olyan reformokat életbeleptetni, a melyek a költsémsős érdekek kiegyenlítésének a mainál egészségesebb alapot teremthetnek.

De érezünk kell azt is, hogy a szociális szempontok figyelembevétele nélkül semmiféle gazdasági kérdést nem oldhatunk meg. A szociális politika a gazdatársadalomnak első sorban a falusi élet ápolását teszifeladatává, mert falusi életet folytat maga a gazda is és a falusi otthonokból kerülnek ki a mezőgazdaság munkásai, kiknek nyugalma, elégedettsége, kulturális haladása és anyagi jóléte való emelkedése a gazda életviszonyait is jobba és kellemesebbé teszi. Már csak a nemesebb önzés is arra intti tehát a gazdatársadalmat, hogy abból a mozgalmából, mely a falusi élet gazdasági és kulturális színvonalának emelése érdekében megindult, teljes buzgalommal ki vegye a maga részét.

Ugy a társadalmi tevékenység sikere, mint a kormánypolitikára gyakorolható befolyása a magyar gazdának attól függ, vajon az érdekképviseleti intézmények hivatalos magaslátán állanak-e, vajon a magyar gazdaközönség megadja-e nekik a szükséges erkölcsi és anyagi erőt.

Azért első rendű kötelesség, hogy a vármegyei gazdasági egyesületek, mint érdekképviseleti intézmények talpraállítsanak és felvirágoztassanak mindazon gazdaköri és szövetkezeti szervezetek, melyek az egyéni buzgalmat a közérdeku helyi feladatok szolgálatába állítják.

De ma nem kevésbé fontos a központi társadalmi intézmények megerősítése abból a célból, hogy a gazdaközönség a gazdasági politika országos kérdéseinek intézésénél természetes súlyának megfelelőleg erejének teljességében érvényesüljön.

Szervezkedésre és összetartásra hívja fel a gazdaközönséget az idők szava és az élet kényszere, mert ez a feltétele annak, hogy önmagáért helytálljon és összes képességeit a közjóllét és a nemzeti haladás hasznára fejthesse ki.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

— K. J. Csikszereida. Köszön kaptuk. Csak jövő számunkban használhatjuk.

Ügyvédi irodába irnok

Jó díjazás mellett azonnal felvétetik. Hol? megtudható a kiadóhivatásban.

Meghívó.

A Csikszentgyörgyi Takarékpénztár Részvénytársaság

I. Rendes közgyűlést

Csikszentgyörgyön, a társaság üzlethelyiségében

1913. évi február hó 10-én d. u. 2 órakor tartja, melyre a részvényesek ezuton meghívhatnak.

Tárgysorozat:

1. Számadások megvizsgálása, mérleg megállapítása s a nyereség fölötti határozat.
2. Felügyelő-bizottság választása.
3. Igazgatósági tagok választása.
4. Esetleges indítványok.

Csikszentgyörgy, 1913. jan. hó 29.

Az igazgatóság.

Arverési hirdetés.

Alulírott, mint vb. Mózes József csődtömeggondnoka közhírré teszem, hogy a vb. Mózes József jelenleg brassói lakos által elzálogosított és a brassói városi zálogházban levő és alább részletesen megjelölt ingóságok 1913. évi február hó 17-én d. e. 9 óráig kezdődőleg a brassói kir. járásbírósi végrehajtó közbenjöttével szintén az alább megjelölt árverési feltételek szerint eladom:

Árverés alá kerülnek:

I.

A csődletlár 1 tétele alatt felvett 5 drb. férfi felöltő, 8 drb. plüsch leányka kabát, 8 drb. fiu téli kabát, 17 drb. teveszőr gallér, 7 drb. filcz gallér, 3 drb. férfi őszi átmeneti kabát, 12 drb. átmeneti női kabát és egy drb. férfi körgallér.

II.

Árverés alá kerül 6 drb. gyermekfelöltő, 10 drb. első minőségű öltöny, 12 drb. gyermeknek való vászonsöltöny, 23 drb. téli férfiöltöny, 9 drb. fekete nyáriöltöny, 23 drb. fiu kosztüm, 20 drb. fiukosztüm, 5 drb. fiu lüster kosztüm, 4 drb. lüster kabát, 15 vegy. ökszőr vászon 23 méteres végekben, 28 vegy. különböző de első minőségű sifon és vászon gyolcs, egy drb. női hosszukabát, 28 drb. férfi télikabát, szörme bélléssel, 3 drb. férfi télinadrág, 2 drb. csizmanadrág, 3 drb. kangáró férfiöltöny, mintegy 900 méter mennyiségű lepedővászon, egy drb. asztragan nőikabát, egy drb. női hosszú télikabát szörme bélléssel, egy drb. rövid szörmekabát bélléssel, 3 drb. hosszú nőikabát plüsch bélléssel, 30 drb. leánykakabát szörme bélléssel és gallérral, 11 drb. férfi téli hosszukabát, 16 drb. rövid férfikabát szörme bélléssel, 35 drb. férfi bőrszokabát és többnemű vászon.

Az elárverezendő ingóságok becsértéke 2599 koronát, beszerzési ára pedig 7711 korona azaz Hétezer-hétszázötvenegy korona 50 fillért tesz ki.

A fent felsorolt ingóságok egy tömegben is eladhatók, a mennyiben azonban az egytömegben való eladásra valaki reffektál, az esetre tájékozásul közölöm, hogy az ingók összvetelára 7500 azaz Hétezeröttszáz korona, mely vételáron aul a csődválasztmány határozata értelmében az ingóságokat nem adom el.

A kik az egész tömeget kívánják feltartani és pedig egy tömegben, azok kötelesek 1913. évi február 10-ik napjának d. e. 12 órájáig 750 azaz Hétszázötvenegy koronát iróhadhelyiségben bánatpénzkeppen akár készpénzben, akár övedékképes értekpapírban letenni.

A mennyiben az egytömegben való eladás nem sikerülne, az esetre a feljárban I., II., III., IV., V., VI. és VII. szám alatt a csődletlárban felvett ingóságok tételintket fognak elárvereztetni.

A mennyiben a tételc szerinti árverés nem sikerülne, az esetben az árverés az általam kitűzendő és hírlapilag is közzétendő határonapon Csikszereidában fog megtartatni, melynek helyét és idejét annak idején hírlapilag közölni fogom.

Az összes ingóságok jelenleg a brassói városi zálogházban vannak s ugyan ott fog az árverés is a fent megnevezett zálogház árverési termében elárvereztetni.

Sem én magam, sem a csődválasztmány az áruk minőségéért felelősséget nem vállalunk.

Árverési vevő köteles az árverési vételárat a csődtömeggondnok kezébe készpénzben azonnal felizetni, s az esetleg felmerülő vételi illeteket is hordozni, valamint köteles az árukat az árverés napjától számított 24 óra alatt elszállítani.

Ezen ügyben bővebb felvilágosítást nyujt alulírott csődtömeggondnok Csikszereidán, esetleg Sárosi Lajos brassói (Kápu-utca 43. szám.) lakos, mint a csődtömegzárondnoka.

Az áruk Sárosi Lajos zárondnok közbenjöttével az árverés napját megelőző napokon megtekinthetők.

Kelt Csikszereidán, 1913. február hó 1.

Dr. Csedó András,

ügyvéd,
mint vb. Mózes József csődtömeggondnoka

Hirdetés.

Zsögöd község vadászterülete 1913. március hó 2-án délelőtt 9 órakor a közsög-

házánál három egymásután következő évre a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adatni. Kikialtási ár 30 korona.

Árverési feltételek a segédjegyzői irodán a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Zsögöd, 1913. január hó 21.

János József,

s. jegyző.

Kóka Imre,

bíró.

10—1913. végrh. szám.

Arverési hirdetés.

Alulírott bírósi végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a csikszereidai kir. járásbírósnak 1912. évi V. 1612. számú végzése folytán Dr. Csedó András csikszereidai ügyvéd által képviselt Keiner Anna csikszereidai lakos javára 1000 korona követelés a jár. erejéig 1912. évi dec. hó 21-én foganatosított kielégítési végrehajtás folytán alperesőt lefoglalt és 1140 koronára becsült következő ingóságok u. m. szijgyártói árúknak nyilvános árverésen eladhatók.

Mely árverésnek a csikszereidai kir. járásbírósnak 1912. évi V. 1612. számú végzése folytán 1000 kor. tőkekövetelés. ennek 1912. évi november hó 2. napjától járó 6 százalékos kamatai, 1/2° váltóidj és eddig összesen 106 kor. 80 fillőren bíróilag már megállapított költségek erejéig végrehajtást szenvedett lakásán Csikszereidában leendő megtartására határidőül 1913. február hó 22-ik napján délelőtt 3 órája kituzetik, és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivátnak meg, hogy az érintett ingóságok a 1881. évi LX. t.c. 107. és 108. § értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívhatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtást követelőssel megelőző kielégítés jogot tartanak, amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségre jelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldöttel írásban beadták, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölölögere fognak utaltatni.

Kelt Csikszereidában, 1913. évi január hó 29-ik napján.

Molnár Sándor,

kir. bír. végrehajtó.

64—1913. végrh. szám.

Arverési hirdetés.

Alulírt kiküldött bírósi végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a pozsonyi kir. járásbírósnak 1912. évi Sp. I. 1439—2. számú végzése folytán Dr. Albert Gábor ügyvéd által képviselt Salugyay J. és fiai pozsonyi cég és társai végrehajtást részére végrehajtást szenvedő ellen 351 kor. 45 f. és 800 kor. követelés s jár. erejéig elendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesőt lefoglalt és 1250 koronára becsült ingóságokra a csikszentmártoni kir. járásbírósnak 1913. 17—3. számú végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap és felülfoglaltatott követelése erejéig is, a mennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, végrehajtást szenvedett lakásán Csikszereidában közzéadott határidőül 1913. évi február hó 7-ik napján délelőtt 9 órája kituzetik, a mikor a bíróilag lefoglalt ingók és pedig hábitutorok, italok s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívhatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtást követelőssel megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldöttel írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt Csikszereidában, 1913. évi jan hó 27. napján.

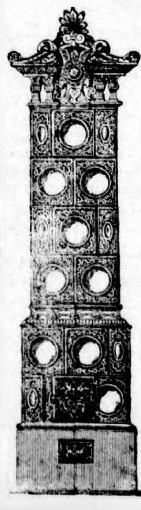
Ambrus,

kir. bír. végrehajtó.

Értesítés!

Tudomására hozom a n. é. helybeli és vidéki közönségnek, hogy raktárt tartok mindennemű

Cserépkályhákból

Elvállalom mindennemű cserépkályha és takaréktüzhelyek felállítását, átalakítását és takarítását, továbbá fűrdőkádák és burkolatok kirakását fajonc porcellánból és minden esetben szakmába vágó dolgokat pontosan és lelkiismeretesen eszközölk. Vidékre is kellő felvilágosítást nyujtok. Értekezni lehet MICHINA REZSO és VEJE cegnél Csikszereidában.

A nagyerdemű közönség szives partfogását kerve, maradok tisztelettel:
LUKÁCS FERENC,
cserépkályhás.

Mama legjobb és legolcsóbb sörök csak a
sörgyárban

kaphatók. — Gyártelep és Iroda:

Gál Ferenc

— Első csikmegyeli gőzsörgyára Csíkszeredán. —

Olcsó Butor

bevásárlási forrás Rákóczi-utca 36. szám,
Hajnódi József-féle ház, Csíkszereda,
ahol finom fabutortól vásárlt festett butorok,
a legolcsóbb árak mellett kaphatók.

Madártani állomás Zsögödön.

Elvállalja magyarhoni madár és tojásgyűjtő-
nyek, vagy egyes darabok meghatározását,
madarak szakszerű, természetű kiutóását.
Megnyit: 1912. évi október hó 1-én.

SZEMERE LÁSZLÓ

a zsögödi Madártani Állomás tulajdonosa.

VARÁZSFUVOLA.

Barkó egy óra alatt
megtanulhat rajta ját-
szani. A „varázsfu-
vola” rendkívül kelle-
mes, 20 acél trombita
hanggal és 4 erős bő-
gővel van ellátva. Di-
szos kivételben, kotta-
füzettel, dalokkal tok-
kal, ajándékkal együtt
csak 4 korona.

Csakis Wagner a „Hangszer-Király” ország-
szerte elismert legolcsóbb hangszorúházában
kapható, Budapest, József körút 15. Győrejavító
műhely. Kérjen fényképes hangszerjegyzéket.

Alcsiki Bank r.-társaság Csíkszentmártonon

1913. január 1-től, további intézkedésig

betétekért 5 százalékos kamatot fizet
és a betéti kamatadót is viseli.

Mátrai Ignác

órász., ékszerész- és gramfon-üzlete Csíkszeredán.

Ajánlja dusan berendezett és legújabb szerkezetű

Inga-Zenit-, arany-, ezüst- és
Omega zsebórákat.

Állandó nagy raktárválódi drágakövi ékszerekben.

A legújabb és legtekélyesebb, tiszta

Gramfonok- és lemezekből

szintén nagy raktárt tart, és gyári áron lesznek árusítva.

Látszerészli cikkek nagy választékban.

Olcsó árak! —: Pontos kiszolgálás!

„Styriai-Universal”

Kötőgépek

megmunkálnak finom és
vastagszáru pamutot
ugyanazon gépen.
Arjegyék ingyen.

Részlet fizetésre is.
Képviselek keresztetnek.
Styria-kötőgépgyár,
Graz, III.

HIRDETÉSEKET

olcsó ár mellett felveve a
kiadóhivatalt.

POHARAS

Legjobb sör

a „Pilseni Ósforrás”

Egyedüli elárúsító hely:

Csikvármegye területén
CSIKSZEREDABAN

SÖR

özvegy Nagy Istvánné Zöldfa-vendéglője

hol mindennap frissen csapolva poharankint
kapható.

Üzlet átvétel!

Tudomására hozom a nagyérdemű közönségnek, hogy
Szvoboda Józseftől (Szultán-féle sarok-üzlet)

Női- és Férfi Divatáru-üzletet átvettem.

Raktáron tartok férfi-, női divaticikkeket, cipőket, függő-
nyöket, a női és férfi-divat összes cikkeit a leggyorsabb-
tól a legkényesebb igényeknek megfelelően. Az olcsó árak-
tól és pontos kiszolgálásról meggyőződhet a n. é. kö-
zönség, ha vételkötelezettség nélkül is megtekinti.

Tisztelettel:

JAKAB GYULA.

Szvoboda Miklós

könyvkerekedése Csíkszeredán

Állandó raktár:

a nyomdászati szak-
mákban előforduló pa-
pirokban. Több elő-
kelő papírgyár lera-
kata. Különlegességek
különféle boríték- és
levélpapír, chromo, il-
lusztrációk, nyomó-
könyvpapírokban. —

A Péterfalvi papírgyár

egyéüllyi lerakata Csikmegyebeu.

BUTOR

dacára a rossz pénzviszonyoknak,
abban a helyzetben vagyok, hogy
mindennemű butort, ebédli, uriszoba,
szalon, kastély, háló, szanatorium-és
penzió-berendezést

a legelőnyösebb fizetési

feltételek mellett szállíthatók. Kérjen
ingyen prospektust. — Kroh lakás-
berendező. Budapest, IV. Váci-utca 8/v.

Nem bankhitel. Váltó nem kell.

Parfumerie „Hez” illatszertár

háztartási, kozmetikai és kötszerészli cikkek nagy raktár. Nagyban és
kicsinyben. Budapest, VIII. Losonci-utca 13.

Ezennel van szerencsénk közönségnek, hogy a mai nappal megkezdődött
az általunk feladott 8000 hirdetés lekötése; kérjük, hogy hirdetéseinket figye-
lemmel kísérisziveskedjék, mert mindazokért a cikkekért, melyeket hirdetőnk
kezeséget vállalunk, hogy azok elsőrendű dolgok. Felhívó olcsó árunk nem a
minőség rovására mennek, hanem kiadásainkat (regie) megtakarítjuk, amennyiben
drág; és fényesen berendezett ádóval és világítással (talterhelt nyitott üzletet nem
tartunk; árunkat első kézből készpénzfizetés mellett szeressük be a állítjuk, hát
bizonyítani tudjuk, hogy ily módon legkevesebb 25 % megtakarítást érünk el,
miáltal azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy cikkeinket annyival olcsóbban
adhatjuk igen l. vevőinknek.

Kötelezzük magunkat, hogy bárkinek, ki nem a hirdetésnek megfelelő árut
kapna, teljes kárpótlást nyújtunk, illetőleg tőle minden kifogás és megjegyzés
nélkül a hirdetésnek meg nem felelő cikkekét visszavesszük és pénzt vissza-
terítjük. Elvünk az, hogy jó és elsőrendű áruhoz jusson olcsó pénzért az a kö-
zönség is, melynek nem adatott meg az alkalom arra, hogy háztartási és illat-
szercikkeket kisebb helyiségekben és nagy üzletekben vásárolhasson.

Figyelem! Mivel ezen szöveget többször nem hirdettük, körjük, szives-
kedjék azt figyelemmel elolvasni, mert ezentul csakis cikkeinket és árunkat fog-
juk hirdetni, természetesen mindig fenti cím és név alatt.

16 oldalas illatszer és háztartási érisoitóinket, bárkinek aki azt kéri, ingyen
és bérmentve készséggel megküldünk.

Parfumerie „Hez” illatszertár vezetősége.

Kawa-Santal-Kapszulák

kitűnő szer bugy-
csőfolyás, kankó,
herelob, hólyaghurut és idült fehérhólyás ellen. Meglepően gyors hatás.
1 doboz ára 3 korona.

Dr. Bojta-Injekció

ezzel egyidejűleg használva. —
Orvosilag ajánlva. 1 üveg 1.60
ehhez egy fecskenedő férfiaknak vagy nőknek 1 korona 50 fill. —
Eredményért kezesség.

Universal-Fluid

felülmulhatatlan hatású testzaggatá-
soknál, reuma-, csuz-, fej-, fogfájás-
nál és bőrvizketegységgnél. 1 próba üveg 40 fill, 1 nagy üveg 1 K 50 fill.

Skribanek K. M. gyógyszerháza a Kereszthez

Temesvár, Erzsébetváros, XIV. Hunyadi-ut 30.

Viszont elárúsítók jól fizetve.